

دانشگاه سبز

دانش سبز در عمل

بخش دوم

هندبوك دانش سبز ۲۰۲۵

جزوه آموزشی مدیریت سبز

دانشگاه سبز

نسل چهارم دانش مدیریت و مهندسی سبز (هوش سبز)

مفاهیم بنیادین سبز

دانشگاه سبز

با تمرکز بر منابع دانشگاه سبز

رویکرد سبز مبتنی بر مفاهیم بنیادین طراحی شده است. این مفاهیم برگرفته از تجربیات دانشگاه هایی است که توانسته اند سه مسئولیت اقتصادی، اجتماعی و زیست محیطی را بطور متوازن مدیریت نمایند.

- کسب نتایج از طریق هارمونی متوازن
- رهبری مبتنی بر رویکرد سبز
- توسعه فرآیندهای سبز
- یادگیری و هدایت نوآوری
- ایجاد شراکت سبز
- موفقیت پایدار از طریق مسئولیت پذیری دانشگاه

کسب نتایج از طریق هارمونی متوازن

تعریف:

دانشگاه های سبز ماموریت و دستیابی به آرمان خود را از طریق هارمونی متوازن بین مسئولیت پذیری زیست محیطی، اجتماعی و اقتصادی و کسب نتایج متوازن برای ذینفعان برآورده می سازند.

دانشگاه های سبز در عمل:

- راسای دانشگاه از بهبود روابط با ذینفعان بر اساس اهداف زیست محیطی دانشگاه حمایت می نمایند.
- راسای دانشگاه از ایجاد و مدیریت بسترهای لازم برای تعامل نظام مند با مشتریان، شرکای تجاری و سایر ذینفعان بیرونی دانشگاه با هدف کسب موفقیت پایدار حمایت می نمایند.
- راسای دانشگاه بر شناخت عوامل درونی و بیرونی تاثیر گذار بر موفقیت پایدار دانشگاه و اولویت بندی تغییرات برای غلبه بر چالش های زیست محیطی، تاکید دارند.
- راسای دانشگاه از همسویی تغییرات با اهداف راهبرد زیست محیطی دانشگاه اطمینان حاصل می نمایند.
- نتایج کلیدی تعیین شده برای دستیابی به ماموریت، و ارزیابی میزان تحقق چشم انداز و اهداف راهبردی سبز، شناسایی و درک می گردند.
- نیازها و انتظارات ذینفعان برای توسعه و بازنگری راهبرد و خط مشی با رویکرد سبز، گردآوری می گردند.

دانشگاه سبز

دانش سبز در عمل

بخش دوم

هندبوك دانش سبز ۲۰۲۵

- با استفاده از نتایج متوازن، برنامه‌ها را با رویکرد موفقیت پایدار بازنگری نموده و برای ذینفعان کلیدی به همراه روابط شفاف علی و معلولی ارائه می‌کنند.
- از سازوکارهای اثربخش برای درک مدیریت ریسک‌های راهبرد سبز استفاده می‌کنند.
- دستاوردهای تعیین شده و شاخص‌های عملکردی را توأم با مسئولیت‌پذیری دانشگاه تعریف، و اهداف را مبتنی بر نتایج متوازن برای ذینفعان تصدیق می‌نمایند.
- راهبرد و خط‌مشی سبز را بطور نظام‌مند برای کسب نتایج متوازن بلندمدت و کوتاه‌مدت، جاری می‌سازند.
- مجموعه نتایج حاصله را به منظور بهبود عملکرد آتی و دستیابی به منافع پایدار برای ذینفعان ارزشیابی می‌کنند.
- از شفافیت گزارش‌دهی به ذینفعان کلیدی، بخصوص نهادهای حاکمیتی، هم‌راستا با انتظاراتشان اطمینان حاصل می‌نمایند.
- از این که اطلاعات دقیق و کافی به راسای دانشگاه به‌منظور حمایت از آن‌ها برای تصمیم‌گیری در راستای مسئولیت‌پذیری دانشگاه ارائه می‌شود، اطمینان می‌یابند.

رهبری مبتنی بر رویکرد سبز

تعریف:

راسای دانشگاه‌های سبز در شکل‌گیری آینده که توأم با مسئولیت‌پذیری زیست‌محیطی است، نقش کلیدی ایفا می‌نمایند؛ و برای ایجاد ارزش‌ها و اخلاقیات، بعنوان الگو عمل می‌نمایند.

دانشگاه‌های سبز در عمل:

- راسای دانشگاه از بازنگری آرمان، راهبرد، ارزش‌ها و اصول اخلاقی دانشگاه با رویکرد مدیریت سبز برای دستیابی به موفقیت پایدار حمایت می‌نمایند.
- راسای دانشگاه از جاری‌سازی رویکردها، نظام‌ها و فرآیندهای مدیریت سبز حمایت می‌نمایند.
- راسای دانشگاه تعهد خود را نسبت به بهبود عملکرد زیست‌محیطی محصول، خدمات و فرآیندهای دانشگاه بطور آشکار نشان می‌دهند.
- راسای دانشگاه از ابزارهای نوین ارتباطات و شبکه‌ها برای افزایش مشارکت و برقراری ارتباط با منابع انسانی نسبت به ارتقاء مسئولیت زیست‌محیطی استفاده می‌نمایند.
- راسای دانشگاه از ترغیب و تشویق تلاش‌های زیست‌محیطی ذینفعان حمایت می‌نمایند.
- از تأمین منابع، تعیین مالک فرآیندها، جاری‌سازی و ارزیابی تغییرات با هدف دستیابی به اهداف راهبردی حمایت می‌گردد.
- جهت‌گیری روشن و متمرکز بر راهبرد سبز را تعیین و اشاعه می‌دهند. آن‌ها منابع انسانی را برای توسعه مسئولیت‌پذیری دانشگاه (اقتصادی، اجتماعی و زیست‌محیطی) و اهداف سبز دانشگاه، شریک و متحد می‌نمایند.
- محرک‌های کلیدی مسئولیت‌پذیری را درک کرده و نیازهای دانشگاه و ذینفعان را در طرح‌ریزی و کسب اهداف فعلی و آتی، متوازن می‌نمایند.
- توانایی خود را برای اخذ تصمیمات مناسب که هم‌راستا با مسئولیت اقتصادی، اجتماعی و زیست‌محیطی دانشگاه و مبتنی بر اطلاعات در دسترس، تجارب قبلی و در نظر گرفتن پیامدهای تصمیمات است، اثبات می‌کنند.

دانشگاه سبز

دانش سبز در عمل

بخش دوم

هندبوك دانش سبز ۲۰۲۵

- در صورت نیاز به بازنگری، از همسوسازی و تعدیل مجدد جهت‌گیری‌های دانشگاه شان با رویکرد مدیریت سبز و همچنین برای دمیدن روح اعتماد در هر زمانی در دانشگاه، از انعطاف برخوردار هستند.
- مزیت پایدار (که براساس توانایی در سرعت یادگیری و پاسخگویی به مسئولیت‌های زیست‌محیطی دانشگاه است) را با روش‌های نوین کاری شناسایی می‌کنند.
- فرهنگ مشارکت، مسئولیت‌پذیری، توانمندسازی، بهبود و پاسخگویی را در همه سطوح برای خلق نوآوری سبز توسعه می‌دهند.
- ارزش‌های دانشگاه پشتیبانی کرده و نقش الگو، برای یکپارچگی، مسئولیت اجتماعی، زیست‌محیطی و رفتار اخلاقی، برای توسعه و ارتقای اعتبار دانشگاه، ایفا می‌نمایند.

توسعه فرآیندهای سبز

تعریف:

دانشگاه‌های سبز، توسط فرآیندهایی با عملکردهای همسو با راهبرد سبز که برای تصمیم‌گیری براساس مسئولیت‌پذیری زیست‌محیطی و برای خلق نتایج متوازن و پایدار بکار گرفته می‌شوند، مدیریت می‌گردند.

دانشگاه‌های سبز در عمل:

- از همسویی فرآیندهای کلیدی با راهبرد زیست‌محیطی دانشگاه اطمینان وجود دارد.
- فرصت‌های بهبود فرآیندها بطور نظام‌مند و هماهنگ با نیازهای ذینفعان شناسایی و اولویت‌بندی می‌گردند.
- ارتقای عملکرد محصولات و خدمات در چرخه عمر آنان با الزامات زیست‌محیطی صورت می‌گیرد.
- پیگیری برای تعیین سطوح رضایت مشتریان از آثار زیست‌محیطی محصولات و خدمات، صورت می‌گیرد.
- فرآیندهای همسو برای تحقق راهبرد سبز دانشگاه، که ارزش‌افزایی پایدار برای ذینفعان را در پی دارد، ایجاد و مدیریت می‌گردند.
- فرآیندها، تحلیل، طبقه‌بندی و اولویت‌بندی می‌گردند و رویکردهای سبز برای مدیریت اثربخش آن‌ها اتخاذ می‌شوند.
- فرآیندها با شاخص‌ها و دستاوردهای سبز که بطور شفاف اندازه‌گیری شده و با اهداف راهبردی سبز مرتبط است، توسعه می‌یابند.
- تصمیمات بر مبنای اطلاعات حاصل از مسئولیت‌پذیری دانشگاه که موثق و قابل اعتماد هستند، اخذ می‌شوند. از تمام دانش در دسترس، برای تبیین عملکرد سبز فرآیندها استفاده می‌گردد.
- از داده‌های عملکرد و قابلیت‌های فرآیندهای موجود، به منظور شناسایی فرصت‌های خلق نوآوری سبز استفاده می‌شود.
- منابع انسانی بطور مستمر در بازنگری، بهبود سبز و بهینه‌سازی اثربخشی و کارایی فرآیندها مشارکت داده می‌شوند.

یادگیری و هدایت نوآوری

تعریف:

دانشگاه‌های سبز از طریق توانمندسازی منابع انسانی، به نوآوری سبز و هدایت خلاقیت ذینفعانشان به سطوح عملکردی و ارزش پایدار که در راستای مسئولیت‌پذیری آنان است، دست می‌یابند.

دانشگاه های سبز در عمل:

- راهبرد توانمندسازی منابع انسانی برای دستیابی به اهداف سبز دانشگاه تدوین می گردد.
- فرآیندهای توانمندسازی منابع انسانی و نظام تشویق و ترغیب با هدف دستیابی به موفقیت پایدار طراحی و مدیریت می گردد.
- بسترهای لازم برای مشارکت منابع انسانی و نمایندگان آنان در دستیابی و بهبود اهداف زیست محیطی دانشگاه ایجاد می گردد.
- نظام خلاقیت نوآوری سبز در راستای اهداف دانشگاه ی طراحی و مدیریت می گردد.
- نوآوری در زمینه فن آوری های سبز که در جهت حفظ انرژی و منابع، کاهش ضایعات و آلاینده های زیست محیطی بوده و امکان بازیافت و استفاده مجدد را ترغیب می کند، گسترش می یابد.
- دانشگاه سبز دانش و اطلاعات مورد نیاز خود را در سطح فردی و تیمی شناسایی و مدیریت می نماید.
- شبکه هایی برای شناسایی فرصت های نوآوری سبز ایجاد و مدیریت می گردند.
- اهداف روشن برای نوآوری سبز تعیین شده و راهبرد دانشگاه در جهت پیشرفت نوآوری های سبز، تصحیح می گردد.
- رویکردهایی برای مشارکت فعال منابع انسانی، شرکا، مشتریان و جامعه به جهت خلق ایده ها و نوآوری های سبز استقرار می یابند.
- از نوآوری سبز برای اقدامی فراتر از تغییرات فنی، و به منظور ایجاد راه های نوین ارائه ارزش به مشتریان، روش های جدید کاری، ایجاد شراکت ها، منابع و شایستگی ها استفاده می شود.
- از نوآوری های سبز برای ارتقای محبوبیت و تصویر دانشگاه شان برای جذب مشتریان، شرکا و استعدادهای جدید استفاده می گردد.
- پیامد و ارزش افزوده نوآوری های سبز ارزیابی می شوند.
- فرهنگ توسعه مهارت ها، استعدادها و خلاقیت های منابع انسانی با رویکرد مدیریت سبز نهادینه می شود.
- اهداف فردی و تیمی با اهداف راهبردی دانشگاه همسو شده و اطمینان حاصل می گردد که منابع انسانی برای نوآوری سبز توانمند شده اند.

ایجاد شراکت سبز

تعریف:

دانشگاه های سبز ارتباط مبتنی بر مسئولیت پذیری را با صنایع برای ایجاد موفقیت پایدار دوسویه پیگیری، توسعه و حفظ می کنند.

دانشگاه های سبز در عمل:

- نیازها، انتظارات و استانداردهای ضروری صنایع برای ایجاد محصول و خدمات سبز شناسایی، تحلیل و هدفگذاری می گردد.
- فرصت های مشارکت با صنایع هماهنگ با مسئولیت زیست محیطی دانشگاه شناسایی و تقویت می گردند.
- دانشگاه دارای اهداف و برنامه ریزی مشخص برای توسعه خلاقیت و نوآوری سبز با همکاری صنایع خود است.
- طرفین دریافته اند که موفقیت پایدار آنان بر مسئولیت پذیری مشترک آنان در حوزه های اجتماعی، اقتصادی و زیست محیطی وابسته است.
- در جستجوی توسعه مسئولیت زیست محیطی مشترک برای ارتقاء قابلیت ها و توانایی ها، به منظور ایجاد ارزش پایدار برای ذینفعانشان هستند.
- ارتباط با صنعت "برای همکاری متقابل بلندمدت و تقویت ارزش پایدار" مدیریت می کنند.
- ارتباط با صنعت را بر اساس راهبرد سبز و تقویت قابلیت های سبز بنا می کنند.

دانشگاه سبز

دانش سبز در عمل

بخش دوم

هندبوك دانش سبز ۲۰۲۵

- ارتباط با صنعت را بطور نظام‌مند برای دستیابی به ارتقاء ارزش برای ذینفعان مرتبط خود، "از طریق شایستگی‌ها، هم‌افزایی و فرآیندهای سبز"، توسعه می‌دهند.
- برای رسیدن به منافع متقابل پایدار، از تسهیم تخصص، منابع و دانش، یکدیگر برای کسب اهداف سبز مشترک حمایت می‌کنند.

موفقیت پایدار از طریق مسئولیت‌پذیری دانشگاه

تعریف:

دانشگاه‌های سبز در درون فرهنگ خود، اخلاق زیست‌محیطی، ارزش‌های شفاف و والاترین استانداردهای رفتار دانشگاه سبز را جای داده‌اند؛ تمام این موارد آنان را توانا می‌نمایند تا برای دستیابی به اقتصاد، اجتماع و محیط‌زیستی پایدار تلاش کنند.

دانشگاه‌های سبز در عمل:

- آینده خود را از طریق تعیین و اشاعه ارزش‌ها، اخلاق و رفتار دانشگاه‌ی سبز تضمین می‌کنند.
- شایستگی‌های کلیدی دانشگاه‌شان، و این که چگونه می‌توانند برای جامعه گسترده‌تر مفید باشند را درک می‌کنند.
- هنگامی که در ایجاد توازن میان منافع ذینفعان دچار تعارض می‌گردند، "اقتصاد، اجتماع و محیط‌زیست پایدار" را به عنوان یک مرجع لحاظ می‌کنند.
- قادر به اثبات توجه به پیام عملیات‌ها، چرخه‌ی عمر محصول و خدمات خود بر سلامت عمومی، ایمنی و محیط‌زیست هستند.
- از این که منابع انسانی بطور یکپارچه فعالیت می‌کنند و والاترین استانداردهای رفتار اخلاقی و مسئولیت‌پذیری را پذیرفته‌اند، اطمینان حاصل می‌نمایند.
- منابع انسانی را برای توسعه مسئولیت‌های دانشگاه با رویکرد سبز تشویق می‌کنند.
- در قبال عملکردشان نسبت به ذینفعان و جامعه، شفاف و پاسخگو هستند؛ و از تمایل به سوی فراتر از رعایت حداقل‌های قوانین حرکت کردن، فعالانه پشتیبانی می‌نمایند.

راهنمای پیاده سازی نظام "دانشگاه سبز"

دانشگاه سبز رویکردی سه بعدی است. عبارتی دیگر پیامد حاصل از پیاده سازی نظام "دانشگاه سبز" را می توان در چند وجه جستجو نمود.

- بعد اول: مدیریت منابع با هدف کاهش هزینه های عمومی و جاری دانشگاه است که در برنامه های توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشور پیش بینی گردیده است.
 - بعد دوم: ترویج رفتار آموزشی بر اساس فن آوری نوین و بدون کاغذ است.
 - بعد سوم: تربیت نسلی از دانش پژوهان و فارغ التحصیلان که پیامد عملکرد خود را در محیط زیست ردیابی می نمایند.
- هرکدام از این ابعاد رویکردی فرآیند و سازوکار مستقلی برای ردیابی دارند که در مجموع متاثر و تاثیر پذیر از هم می باشند.

بعد اول: مدیریت منابع

دستیابی به بعد اول از نظام "دانشگاه سبز" از طریق استقرار نظام دفتر کار سبز (مدیریت سبز) حاصل می گردد. همانگونه که در بند ۳۸ برنامه ششم توسعه اقتصادی و اجتماعی کشور - ماده ۱۹۰ برنامه پنجم توسعه ویا ماده ۶۶ برنامه چهارم توسعه کشور قید گردیده بود، کلیه دستگاه های اجرایی، نهادها، موسسات و دانشگاه موظف به مدیریت منابع در دانشگاه خود می باشند. از آنجا که کلیه این دانشگاه ها از بعد اداری و دانشگاه ی از ویژگی های مشترکی برخوردار می باشند، طبیعتا در نظام آموزشی همانند دانشگاه نیز این سازوکار که راهنما/چک لیست مدیریت سبز (دفتر کار سبز) شناخته شده است کاربردی است. قابل توجه است که یک دستگاه های اجرایی در پی نقش و جایگاه اداری که دارد طبیعتا با یک نظام آموزشی که نسلی را تربیت می نماید تمایز های ماهوی دارد. بنابراین با استقرار چک لیست/راهنمای مدیریت سبز (دفتر کار سبز) امکان پوشش کلیه فرایندها و ماموریت های یک نهاد آموزشی مقدور نمی باشد. به همین دلیل ابعاد دیگری از رویکرد سبز در این مجموعه ها مورد توجه است.

وزن راهنمای مدیریت سبز/دفتر کار سبز در نظام آموزشی

استقرار راهنمای مدیریت سبز که در ابعاد نه گانه در بخش های قبلی با آن آشنا شدیم، ۵۵ درصد از وزن کل امتیازات کل دانشگاه را پوشش می دهد. عبارتی دیگر اگر یک دستگاه اجرایی امتیازی برابر و معادل یک دانشگاه بدست آورد، امتیاز برای نهاد آموزشی ۵۵ درصد از امتیاز معادل آن دستگاه اجرایی محاسبه خواهد شد.

بعد دوم: رفتار آموزشی سبز

در بعد دوم از رویکرد سبز، نظام آموزشی با استفاده از فن آوری نوین دوره های آموزشی را با کاهش منابع آموزشی برگزاری می نماید. در این بعد موارد ذیل مورد توجه هستند.

بعد سوم: تربیت نسل سبز

در بعد سوم، دانشگاه سبز تلاش دارد تا با ذینفعان برون دانشگاه ی خود تعاملات هدف مند و ظنام مند داشته باشد و ضمن ارتقا درون دانشگاه ی و دانشجویان بر محیط اطراف خود نیز تاثیرگذار باشد.

موضوع مورد ممیزی	موارد	امتیاز	مصادق
مدیریت آموزش هوشمند	انتخاب رشته هوشمند	۲/۵	مشاهده-مصاحبه- مستندات

هندبوك دانش سبز ۲۰۲۵ بخش دوم دانش سبز در عمل دانشگاه سبز

	۲/۵	ثبت نام	
	۴	نگهداری و ردیابی سوابق	
	۱/۵	گواهینامه و سایر مدارک دانشجویی و آموزشی	
	۱۰/۵	جمع	
مشاهده-مصاحبه- مستندات	۶/۵	روش تدریس	کلاس هوشمند
	۵	فن آوری	
	۲/۵	تبادل اطلاعات و دانش (استاد-دانشجو)	محتوای آموزشی
	۱۴	جمع	
مشاهده-مصاحبه- مستندات	۴	روش آزمون	آزمون هوشمند
	۱/۵	روش تصحیح و ارائه نمره	
	۵/۵	جمع	
	۳۰	جمع کل	

موضوع مورد ممیزی	موارد	امتیاز	مصدق
اقدامات آموزشی و فرهنگی متمرکز بر رویکرد سبز	برنامه آموزشی غیر درسی	۵	مشاهده-مصاحبه- مستندات
	برنامه فرهنگی دانشجویان و کارکنان و اساتید	۵	
	جمع	۱۰	
تبادل سبز با ذی نفعان (همکاری با نهادهای حاکمیتی تاثیرگذار)	برنامه و روش همکاری	۴	مشاهده-مصاحبه- مستندات
	حضور در محافل علمی	۳	
	تحلیل و اندازه گیری تاثیرگذاری	۵	
	جمع	۱۲	
ارتباط سبز با صنعت	کارآموز سبز	۴	مشاهده-مصاحبه- مستندات
	پروژه های سبز	۲	
	اقدامات فرهنگی و علمی	۲	
	جمع	۸	
	جمع	۳۰	

بعد اول:

مدیریت منابع در نظام مدیریت دانشگاه

Page |
942

اهداف این بعد از مدیریت،

۱- کاهش هزینه های عمومی و جاری دانشگاه

۲- کاهش پسماندها و پساب ها

در این بعد مصرف منابع ذیل مدیریت می گردند:

- انرژی
- آب
- کاغذ
- زباله
- حمل و نقل
- خرید تدارکات
- آلودگی صوتی و هوا

دانشگاه سبز

دانش سبز در عمل

بخش دوم

هندبوک دانش سبز ۲۰۲۵

چک لیست انرژی

هدف: کاهش و بهبود مصرف انرژی			
مصدق	امتیاز	اقدامات (امتیاز هر اقدام یک است، مگر قید شده باشد / طیف امتیاز از صفر تا یک با دقت ۰/۲۵)	همپوشانی
۵			
پایش مصرف انرژی			
چک لیست سابقه حداقل ۳ ماهه		بررسی کنتور برق، حداقل ماهی یکبار	☐
مشاهده		نصب کنتور در هر واحد برای پایش میزان مصرف انرژی	☐
مستندات		محاسبه هزینه‌های مصرف انرژی برای واحدهای سازمان	☐
لیست تاییده شده		شناسایی فعالیتهای پرمصرف انرژی	☐
لیست تایید شده بصورت فنی/نقشه		مشخص کردن مکان‌های پرمصرف انرژی در سازمان	☐
جمع امتیاز			
۱۶			
جلوگیری از اتلاف انرژی			
برنامه	۳	نگهداری پیشگیرانه از تجهیزات، شامل گرم کننده‌ها و سیستم تهویه	☐
مشاهده/مدرک		تمیز کردن و تعویض مرتب فیلترهای سیستم تهویه	☐
روش اجرایی		کنترل هر چه بیشتر مصرف آب گرم	☐
مشاهده		نصب هواده بر روی شیرهای آب برای کاهش مصرف آب گرم	☐
مشاهده		انتخاب سیستم‌های عایق‌بندی بادوام برای به حداقل رساندن اتلاف حرارت و منابع	☐
مشاهده/برنامه بصورت دوره ایی		بررسی عایق‌بندی لوله‌های آب گرم برای کاهش اتلاف انرژی	☐
مشاهده		انتخاب ترموستات‌هایی که قادر باشند حداقل و حداکثر دما را برنامه‌ریزی کنند. (همچنین از گرم یا سرد کردن افراطی اتاق‌ها توسط کارکنان جلوگیری شود).	☐

مصدق	امتیاز	اقدامات (امتیاز هر اقدام یک است، مگر قید شده باشد / طیف امتیاز از صفر تا یک با دقت ۰/۲۵)	همپوشانی
------	--------	---	----------

هندبوك دانش سبز ۲۰۲۵ بخش دوم دانش سبز در عمل دانشگاه سبز

مشاهده / مصاحبه		پرهیز از بازگذاشتن در و پنجره‌ها برای به حداقل رساندن مصرف انرژی توسط گرم‌کننده‌ها و تهویه‌ها	☐
مشاهده / مصاحبه		خاموش کردن تهویه هوا و تنظیم گرمای داخلی اتاق‌های خالی در حداقل میزان	☐
مشاهده / مصاحبه		حفظ پنجره‌ها از نور آفتاب برای محدود کردن استفاده از سیستم سرمایشی (به وسیله سایبان، پرده، کرکره، حفاظ، صفحات بازتابنده گرما و ...)	☐
مشاهده / مصاحبه		نصب درهای گردان برای محدود کردن اتلاف انرژی (در صورت لزوم)	☐
مشاهده		نصب شیشه‌های دوجداره	☐
برنامه/سوابق		تعمیر یا تعویض تجهیزات معیوب با وسایل پربازده و مقرون به صرفه	☐
مشاهده		برنامه‌ریزی و مدیریت منطق کنترلی در حرکت آسانسورها	☐
جمع امتیاز			
بازیابی انرژی (احیاء انرژی)			۳
برنامه/مشاهده	۲	بازیابی حرارت تولید شده توسط واحدهای سرماساز به منظور گرم کردن آب	☐
برنامه/مشاهده	۲	نصب حلقه‌های بسته (closed loops) برای بازیابی و استفاده مجدد از بخار	☐
جمع امتیاز			
سیستم روشنایی			۴
چک لیست/مشاهده		بررسی روشنایی و رصد کردن مدت زمان روشن بودن چراغ‌های مختلف طی روز	☐
مشاهده		استفاده از لامپ‌های کم‌مصرف، به ویژه در مکان‌های پرمصرف (یک لامپ فلورسنت، ۶۰ وات و یک لامپ کم‌مصرف ۱۱ وات انرژی مصرف می‌کند.)	☐
مشاهده		نصب تایمر و سنسورهای حرکتی در موقعیت‌های ویژه (سرویس‌های بهداشتی، راه‌پله‌ها، راهروها، پارکینگ‌ها و ...)	☐

مصدق	امتیاز	اقدامات	همپوشانی
------	--------	---------	----------

هندبوك دانش سبز ۲۰۲۵ بخش دوم دانش سبز در عمل دانشگاه سبز

		(امتیاز هر اقدام یک است، مگر قید شده باشد/ طیف امتیاز از صفر تا یک با دقت ۰/۲۵)	
مشاهده		کدگذاری کلیدهای برق (استفاده از برچسب یا کد رنگی به طوری که قادر باشید تنها چراغ‌هایی را که نیاز دارید روشن کنید).	☐
مشاهده/مصاحبه		کاهش روشنایی عمومی در طی روز و اطمینان از این که چراغ‌های بیرونی تنها در شب روشن است (برای مثال شما می‌توانید از صفحات فتوالکتریک یا پیل نوری استفاده کنید)	☐
مشاهده/مصاحبه		استفاده از نور طبیعی به جای چراغ‌های مصنوعی (در صورت امکان)	☐
سابقه	۳	بازآرایی محل کار برای استفاده بهینه از نور طبیعی	☐
مشاهده/مصادیق فرهنگی		اطمینان از این که چراغ اتاق‌های خالی خاموش است (کارت‌های مغناطیسی، به طور خودکار زمانی که فرد اتاق را ترک می‌کند جریان برق چراغ‌ها را قطع می‌کند).	☐
مشاهده/برنامه	۲	استفاده از انرژی خورشیدی	☐
جمع امتیاز			
۷	تجهیزات اداری		۵
مشاهده دستورالعمل/مصاحبه	۲	عمل کردن ماشین‌های اداری مطابق با دستورالعمل تولیدکننده	☐
مشاهده		خاموش کردن وسایل زمانی که استفاده‌ای از آن‌ها نمی‌شود (دستگاه کپی در حالت آماده به کار می‌تواند معادل بیش از ۸۰٪ از انرژی‌ای که در وضعیت فعال استفاده می‌کند را مصرف نماید).	☐
مشاهده/مصاحبه		قرار ندادن چاپگرها، دستگاه‌های کپی و ... در حالت آماده به کار (standby)	☐
مصاحبه		پرهیز از روشن گذاشتن کامپیوترها در زمان استراحت طولانی و بیش از ۳۰ دقیقه (در حالت آماده به کار یک کامپیوتر ۹۵ وات مصرف دارد).	☐

مصدق	امتیاز	اقدامات (امتیاز هر اقدام یک است، مگر قید شده باشد/ طیف امتیاز از صفر تا یک با دقت ۰/۲۵)	همپوشانی
------	--------	--	----------

هندبوك دانش سبز ۲۰۲۵ بخش دوم دانش سبز در عمل دانشگاه سبز

□	پرهیز از روشن گذاشتن صفحه نمایش کامپیوتر در صورت عدم نیاز بیش از ۱۰ دقیقه (ضمناً اسکرین سیورها مصرف انرژی کمتری از حالت عادی ندارند).	مصاحبه/مشاهده
□	استفاده از پریترها به صورت مشترک (در صورت امکان)	مشاهده
جمع امتیاز		
۶	آشپزخانه / آبدارخانه	۱۳
□	پرهیز از روشن گذاشتن وسایل آشپزخانه تا صبح (ترک عادت)	مشاهده/مصاحبه
□	توجه به دمای آشپزخانه، در زمان نصب یا تغییر محل یخچال و فریزر (افزایش بیش از ۵ درجه سانتی گراد دمای اتاق، افزایش ۳۰ درصدی مصرف انرژی را برای فریزر در پی دارد).	مشاهده
□	خاموش کردن وسایلی که مورد نیاز نیستند.	مشاهده
□	استفاده از ظروف آشپزی که قطرشان با اجاق گاز متناسب و سازگار است.	مشاهده
□	گذاشتن درب ظروفی که در حال پخت غذا هستند (جوشیدن یک لیتر آب در ظرف پوشش دار، تنها ۲۵٪ از انرژی مورد نیاز ظروف بدون در را نیاز دارد).	مشاهده
□	بازکردن درب یخچال و فریزر تنها در مواقع ضروری	مشاهده
□	یخزدایی دوره‌ای یخچال و فریزرهایی که یخ‌سازند. (آنتی‌فراست نیستند).	مشاهده
□	خنک کردن غذا قبل از قرار دادن در داخل یخچال یا فریزر	مصاحبه
□	همدم کردن غذای داخل یخچال یا فریزر با محیط قبل از داغ کردن آن	مصاحبه
□	خاموش کردن قهوه‌جوش / چای‌ساز بعد از هر بار استفاده	مشاهده/مصاحبه
□	جوشاندن آب متناسب با میزان مصرف	مشاهده/مصاحبه

همپوشانی	اقدامات (امتیاز هر اقدام یک است، مگر قید شده باشد / طیف امتیاز از صفر تا یک با دقت ۰/۲۵)	امتیاز	مصدق
□	تنظیم دمای آب طبق نیاز آشپزخانه و شستشو		مشاهده

هندبوك دانش سبز ۲۰۲۵ بخش دوم دانش سبز در عمل دانشگاه سبز

مصاحبه/مشاهده		نشتن ظروف در زیر جریان آب (به جای آن پر کردن سینک ظرفشویی و به کارگیری ماشین ظرفشویی تنها زمانی که ظرفیت آن تکمیل است).	☐
جمع امتیاز			
۷		رختشوی خانه / لاندری (برای سازمان‌هایی که دارای مهمانسرا هستند)	
مصاحبه		پر کردن ماشین لباسشویی تا آخرین حد ظرفیت	☐
مشاهده/مصاحبه/دستورالعمل		استفاده از دمای پایین برای شستشو	☐
مشاهده/مصاحبه/دستورالعمل		انتخاب ماشین لباسشویی با سرعت بالا برای کوتاه کردن زمان خشک کردن	☐
مشاهده/مصاحبه/دستورالعمل		پرهیز از بیش از حد پر کردن خشک‌کن‌ها و در نهایت افزایش زمان خشک کردن	☐
مشاهده/مصاحبه/دستورالعمل		برنامه‌ریزی شستشو به طوری که خشک‌کن‌ها به طور ممتد استفاده شوند تا در نهایت از اتلاف گرما جلوگیری شود.	☐
مشاهده/مصاحبه/دستورالعمل	۲	برنامه‌ریزی برای استفاده طی ساعات کم‌مصرف	☐
جمع امتیاز			
۸		فرهنگ‌سازی	
برنامه/سوابق	۲	جنبش خاموش کردن	☐
برنامه/سوابق/مصاحبه		آموزش کارکنان برای استفاده بهینه و دعوت به کاهش مصرف انرژی	☐
جمع امتیاز			
(Σ) جمع کل امتیازها			
سطح بلورین (تا ۱۰٪) سطح برنز (تا ۲۵٪) سطح نقره (تا ۴۰٪) سطح طلا (تا ۷۰٪) سطح پلاتینیوم (بالاتر از ۷۰٪)			

۵) اتاق‌های کار بصورت جداگانه ممیزی می‌شوند. در هر طبقه، از اتاق کارهای شبیه هم (از سطح مدیریتی/سطح عملیاتی) یک مورد انتخاب می‌گردد. میانگین امتیاز اتاق‌های شبیه هم محاسبه و سپس میانگین، میانگین‌ها محاسبه شده و در (Σ) قید می‌گردد.

چک لیست آب

هدف: کاهش و بهبود مصرف آب			
یادداشت	امتیاز	اقدامات (امتیاز هر اقدام یک است، مگر قید شده باشد/ طیف امتیاز از صفر تا یک با دقت ۰/۲۵)	همپوشانی

هندبوك دانش سبز ۲۰۲۵ بخش دوم دانش سبز در عمل دانشگاه سبز

۱	پایش مصرف آب	۵
☐	بررسی کنتور آب، حداقل ماهی یک بار	چک لیست سابقه حداقل ۳ ماهه
☐	نصب کنتور در هر واحد برای پایش میزان مصرف آب	مشاهده
☐	محاسبه هزینه های مصرف آب برای واحدهای سازمان	مستندات
☐	شناسایی فعالیتهایی که مصرف آب بالایی دارند.	لیست تایید شده
☐	مشخص کردن مکان هایی که مصرف آب بالایی دارند.	لیست تایید شده بصورت فنی/نقشه
جمع امتیاز		
۲	جلوگیری از اتلاف آب	۵
☐	نصب دستگاه ذخیره آب در مکان مناسب (تنظیم کننده جریان، سنسورهای جریان آب، فلکه های بسته شدن خودکار، توالتهایی با حجم سیفون کم و ...)	برنامه
☐	اجتناب از بازگذاشتن شیر آب در مواقع ضروری (تاکید و آموزش)	مشاهده/مدرک
☐	اجتناب از شستشو با فشار زیاد و شلنگ	مصاحبه
☐	بررسی مرتب تجهیزات لوله کشی جهت جلوگیری از نشتی	چک لیست/سابقه
☐	برنامه منظم تعویض واشرهای معیوب و تعمیر لوله های آب آسیب دیده	برنامه و چک لیست
جمع امتیاز		
۳	سرویس های بهداشتی	۳
☐	نصب تنظیم کننده جریان (رگولاتور)، روی سردوش برای کاهش مصرف از ۲۰ لیتر در دقیقه به ۱۲ لیتر در دقیقه، (۴۰٪ صرفه جویی آب)	مشاهده
همپوشانی	اقدامات (امتیاز هر اقدام یک است، مگر قید شده باشد/ طیف امتیاز از صفر تا یک با دقت ۰/۲۵)	امتیاز
☐	نصب شیرهای زمان دار (خودکار) به طوری که اگر شیر آب از روی بی توجهی باز ماند، بعد از مدتی به طور خودکار بسته شود.	مشاهده
☐	استفاده از فلاش تانک دو زمانه یا تغییر شناور فلاش تانک تک زمانه (بیش از ۳۰٪ از مصرف کل آب سازمان از این طریق می تواند صرفه جویی شود).	مشاهده
جمع امتیاز		
۴	آشپزخانه / آبدارخانه	۵

هندبوك دانش سبز ۲۰۲۵ بخش دوم دانش سبز در عمل دانشگاه سبز

☐	تنظیم جریان آب مطابق با نوع شستشو	مشاهده/مصاحبه
☐	رها نکردن جریان آب شستشو یا آبکشی	مصاحبه/تاکید
☐	خیساندن ظروف کثیف قبل از قراردادن آن‌ها در ظرفشویی (جهت کوتاه کردن زمان شستشو)	مشاهده/مصاحبه
☐	پرکردن ظرفشویی‌ها با حداکثر ظرفیت جهت به حداقل رسانی دفعات شستشو	مشاهده/مصاحبه
☐	باز نکردن یخ غذا در آب و قرار دادن آن در معرض هوا	مشاهده/مصاحبه
جمع امتیاز		
۵	باغچه / فضای سبز	۱۰
☐	انتخاب گیاهانی که با اقلیم و بارندگی منطقه سازگار است.	مشاهده
☐	پرهیز از ایجاد باغچه‌هایی که به سرعت خشک می‌شود.	مشاهده
☐	آبیاری در صبح زود یا دیر هنگام شب، برای محدود کردن تبخیر و جلوگیری از سوختن گیاهان	برنامه و چک لیست/مشاهده
☐	نصب سیستم خودکار آب‌پاشی و جانمایی تجهیزات (آب‌پاش ریز، آبیاری قطره‌ای ریشه‌ها، و ...)	مشاهده

همپوشانی	اقدامات	امتیاز	یادداشت
	(امتیاز هر اقدام یک است، مگر قید شده باشد/ طیف امتیاز از صفر تا یک با دقت ۰/۲۵)		
☐	تعبیه شیب جهت نفوذ آب به خاک بدون فرسایش آن		مشاهده
☐	استفاده مجدد از آبی که در آشپزخانه برای شستشوی میوه‌ها و سبزیجات استفاده شده است برای آبیاری {سیستم حلقه بسته}		مشاهده/برنامه
☐	جمع‌آوری آب باران برای آبیاری	۲	مشاهده/برنامه
☐	نصب سیستم حلقه بسته (closed loops) برای بازیابی و استفاده مجدد از آب	۲	مشاهده/برنامه
جمع امتیاز			
(Σ) جمع کل امتیازها			
سطح بلورین (تا ۱۰٪) سطح برنز (تا ۲۵٪) سطح نقره (تا ۴۰٪) سطح طلا (تا ۷۰٪) سطح پلاتینیوم (بالتر از ۷۰٪)			

دانشگاه سبز

دانش سبز در عمل

بخش دوم

هندبوك دانش سبز ۲۰۲۵

چك لیست پسماند

هدف: کاهش، استفاده مجدد و بازیافت پسماند			
یادداشت	امتیاز	اقدامات (امتیاز هر اقدام یک است، مگر قید شده باشد/ طیف امتیاز از صفر تا یک با دقت ۰/۲۵)	همپوشانی
۱۲			۱
مدرک/لیست		شناخت منابع مهم تولیدکننده پسماند	☐
مدرک/لیست		تعیین کمیت و ترکیب پسماند	☐
مدرک/لیست		تعیین هزینه زباله‌های هر واحد (منابع تلف شده)	☐
مدرک/لیست		انطباق با قانون (مورد رسیدگی، نگهداری و دفع تمام زباله‌ها)	☐
چک لیست / سابقه		رعایت استانداردهای مدیریتی و زیست محیطی	☐
لیست		شناسایی زباله‌های خطرناک برای جداسازی	☐
روش اجرایی	۲	داشتن روش‌هایی جهت اندازه‌گیری دقیق زباله	☐
منطق اولویت بندی	۲	اولویت‌بندی کمینه‌سازی زباله	☐
هدف گذاری / برنامه	۲	تمرکز بر کاهش زباله در خط مشی دفتر سبز	☐
جمع امتیاز			
۱۹			۲
برنامه / هدف گذاری	۳	هدف‌گذاری کمی جهت کاهش زباله	☐
برنامه / هدف گذاری	۲	برنامه زمان‌بندی کاهش زباله	☐
برنامه ریزی سفارش		سفارش مواد مطابق با نیاز سازمان در به حداقل رساندن پسماند	☐
برنامه نگهداری و تعمیر		نگهداری و تعمیر تجهیزات در اولویت نسبت به تعویض آن	☐
فرهنگ سازی / مطالعات محیطی		انتخاب محصولات پایدار و استفاده صحیح در افزایش طول عمر آنها	☐

یادداشت	امتیاز	اقدامات (امتیاز هر اقدام یک است، مگر قید شده باشد/ طیف امتیاز از صفر تا یک با دقت ۰/۲۵)	همپوشانی
مصادیق / فرهنگ سازی		استفاده از محصولات قابل تعویض به جای انواع دورریختنی	☐

هندبوك دانش سبز ۲۰۲۵ بخش دوم دانش سبز در عمل دانشگاه سبز

محدود کردن استفاده از محصولات بسته‌بندی		مصادیق / فرهنگ سازی	☐
اتخاذ رویکردهای نوین برای کاهش تولید زباله در جلسات کاری و مراسم‌های ویژه		هدف گذاری / فرهنگ سازی	☐
استفاده نکردن از لیوان‌های یکبار مصرف (پلاستیکی و کاغذی)		برنامه / مصادیق	☐
استفاده از روش‌های نوین در بازاریابی و اطلاع رسانی	۲	برنامه / هدف گذاری و مصادیق	☐
خرید موادی که حداقل بسته‌بندی را دارند.		مصادیق	☐
بهینه‌سازی خرید با پرهیز از سفارش‌های کم کیفیت		برنامه ریزی و مصادیق	☐
اولویت دادن به فروشندگانی که بسته‌بندی‌های خود را پس می‌گیرند.		لیست تامین کنندگان/مصدق	☐
بررسی و مطالعه روش‌های نوین کاهش زباله	۲	مستندات مطالعاتی	☐
جمع امتیاز			
۳ تفکیک زباله	۱۲		
تفکیک کاغذ		مشاهده/ مصداق	☐
تفکیک شیشه		مشاهده/ مصداق	☐
تفکیک بطری‌های پلاستیکی		مشاهده/ مصداق	☐
تفکیک قوطی‌های فلزی		مشاهده/ مصداق	☐
تفکیک پسماندهای آلی (خوراکی)		مشاهده/ مصداق	☐
تفکیک سایر پسماندها (پسماندهای خطرناک)		مشاهده/ مصداق	☐
بررسی مرتب تفکیک پسماند		چک لیست/ مسئول	☐

همپوشانی	اقدامات	امتیاز	یادداشت
	(امتیاز هر اقدام یک است، مگر قید شده باشد/ طیف امتیاز از صفر تا یک با دقت ۰/۲۵)		
☐	ساماندهی فضای کار جهت تفکیک انواع پسماند		مصادیق
☐	تشخیص ظروف از روی رنگ، برچسب یا علامت (pictogram) برای انواع مختلف پسماند		مصادیق/مشاهده
☐	بررسی امکان فروش زباله‌های تفکیک شده به بازیافت‌کنندگان (کاغذ، مقوا، پلاستیک، فلزات، شیشه، پسماند آلی)		مطالعه
☐	ارزیابی پیمانکاران دریافت پسماندهای تفکیک شده	۲	چک لیست
جمع امتیاز			

هندبوك دانش سبز ۲۰۲۵ بخش دوم دانش سبز در عمل دانشگاه سبز

۴	پسماندهای غیر قابل بازیافت	۴
مصالعه / برنامه ریزی	دفع پسماندهای غیر قابل بازیافت و استفاده مجدد با بکارگیری روشهای مناسب (مطابق با قوانین موجود)	☐
دستورالعمل / مصداق / مسئول	تفکیک پسماندهای خطرناک از بی خطر برای جلوگیری از آلودگی و برای تسهیل کار	☐
دستورالعمل / مصداق / مسئول	در نظر گرفتن احتیاط لازم برای دفع پسماندهای خطرناک	☐
فرهنگ سازی / مصداق	دور نینداختن باتری ها به همراه پسماندهای خانگی	☐
	جمع امتیاز	
۱۲	آشپزخانه / آبدارخانه	۵
مشاهده / مصاحبه	بررسی تاریخ انقضای مواد غذایی و استفاده از مواد خوراکی که قبلاً خریداری شده است.	☐
مشاهده / دستورالعمل	اطمینان از شرایط نگهداری مواد تازه و فاسدشدنی در دمای مناسب	☐
برنامه / مشاهده	هدیه غذاهای اضافی برای جلوگیری از دور ریختن (به بنیادهای خیریه و ...)	☐
برنامه / مشاهده	کودسازی و یا هدیه اضافه غذا به مدارس و یا امور خیریه	☐

یادداشت	امتیاز	اقدامات (امتیاز هر اقدام یک است، مگر قید شده باشد/ طیف امتیاز از صفر تا یک با دقت ۰/۲۵)	همپوشانی
مشاهده		نصب ظروف ویژه برای انواع ضایعات در انبار پسماند، جهت بهسازی، بسته بندی و جداسازی	☐
مشاهده		جمع آوری پسماند آلی، به طور جداگانه به منظور تهیه کود یا استفاده از آنها به عنوان غذای حیوانات	☐
مشاهده / برنامه		بازیافت بطری های پت و شیشه های (بازیافت یک تن شیشه، ۱۰۰ کیلوگرم سوخت نفتی را ذخیره می کند) و همچنین قوطی ها و بسته بندی های فلزی (قلع و آلومینیوم)	☐
فرهنگ سازی / مصاحبه		عدم تخلیه روغن به داخل سینک ظرفشویی یا توالت ها برای جلوگیری از مسدود شدن لوله ها و اختلال در سیستم فاضلاب	☐
مصاحبه / دستورالعمل / مشاهده		ذخیره ضایعات مایع در ظروف مناسب و دفع صحیح آنها	☐
مشاهده / فرهنگ سازی		استفاده نکردن از ظروف غذایی یکبار مصرف	☐

هندبوك دانش سبز ۲۰۲۵ بخش دوم دانش سبز در عمل دانشگاه سبز

مشاهده		كاهش استفاده از سهمیه انفرادی (مانند كره، مربا، كيك، آبمیوه و ...)	☐
مشاهده		كه می‌تواند بدون لطمه به بهداشت باشد.	
مشاهده		امكان ارائه وعده‌های غذایی نیم‌پرس برای افراد كم‌غذا	☐
		جمع امتیاز	
۵		كاهش اثرات زیست محیطی	۶
دستورالعمل/مطالعه		درك امکان تعریف بومی از پردازش ضایعات	☐
مشاهده		نسوزاندن زباله در فضای بیرونی، پراكنده نكردن آنها در طبیعت و یا دفع كردن آنها	☐
دستورالعمل/لیست		انتخاب محصولاتى كه حداقل آلودگی و حداكثر پایداری را دارند	☐
مشاهده		جایگزینی ظروف یکبار مصرف گیاهی با انواع پلاستیکی و كاغذی آن	☐

یادداشت	امتیاز	اقدامات (امتیاز هر اقدام یک است، مگر قید شده باشد/ طیف امتیاز از صفر تا یک با دقت ۰/۲۵)	همپوشانی
آیین نامه / سابقه		بازیافت وسایل برقی و الكترونیکی و اهداء وسائل غیر لازم كه هنوز قابل استفاده هستند به جوامع محلی	☐
		جمع امتیاز	
۲		اقدامات فرهنگی	۷
فرهنگ سازی/برنامه/سابقه	۲	آموزش كاركنان و پیمانكاران	
		جمع امتیاز	
		(Σ) جمع كل امتیازها	
سطح بلورین (تا ۱۰٪) سطح برنز (تا ۲۵٪) سطح نقره (تا ۴۰٪) سطح طلا (تا ۷۰٪) سطح پلاتینیوم (بالتر از ۷۰٪)			

هندبوك دانش سبز ۲۰۲۵ بخش دوم دانش سبز در عمل دانشگاه سبز

چك لیست خرید

هدف: مصرف بهتر، خرید سبزتر			
یادداشت	امتیاز	اقدامات (امتیاز هر اقدام یک است، مگر قید شده باشد / طیف امتیاز از صفر تا یک با دقت ۰/۲۵)	همپوشانی
۱۸		عمومی	۱
آیین نامه	۲	خرید مایحتاج ضروری (پرهیز از خرید غیر ضروری)	☐
مصدق		خرید اینترنتی	☐
لیست و چك لیست پیمانکاران		ارزیابی پیمانکاران	☐
آیین نامه و مصداق		خرید محصولات محلی (برای کاهش آلودگی ناشی از حمل و نقل)	☐
آیین نامه و مصداق		خرید محصولات قابل بازیافت	☐
آیین نامه و مصداق		خرید محصولات قابل تعمیر	☐
آیین نامه و مصداق		خرید محصولات بازیافتی	☐
آیین نامه و مصداق		خرید محصولات سبز (دارای نشان)	☐
آیین نامه و مصداق		خرید محصولات سازگار با محیط زیست (زیست تجزیه پذیر)	☐
خط مشی		خط مشی خرید دستگاه های اداری	☐
خط مشی		استفاده از محصولات و تجهیزات سازمان	☐
آیین نامه		در نظر گرفتن میزان مصرف آب و انرژی هنگام خرید تجهیزات	☐
آیین نامه		پرهیز از خرید محصولات یکبار مصرف	☐
ارزیابی پیمانکار		شناسایی و انتخاب پیمانکارانی که قبلاً معیارهای راندمان (بهره وری سبز) را اجرا کرده و با عودت بسته بندی ها و استفاده از مواد آن موافق است.	☐

یادداشت	امتیاز	اقدامات (امتیاز هر اقدام یک است، مگر قید شده باشد / طیف امتیاز از صفر تا یک با دقت ۰/۲۵)	همپوشانی
مشاهده		جایگزینی جایگاه کاغذ توالت در مکانهای شستشو با دمنده های هوای داغ به عنوان ذخیره کننده انرژی	☐
آیین نامه		اجاره تجهیزات که به ندرت در سازمان استفاده می شوند به جای خریدن آنها	☐

هندبوك دانش سبز ۲۰۲۵ بخش دوم دانش سبز در عمل دانشگاه سبز

☐	خرید باتری‌های قابل شارژ جهت استفاده مجدد از آن‌ها	مشاهده
	جمع امتیاز	
۲	آشپزخانه / آبدارخانه	۶
☐	انتخاب محصولات آلی (بدلیل قابل بازیافت بودن)	آیین نامه
☐	انتخاب میوه‌ها و سبزیجات فصلی	آیین نامه
☐	استفاده از محصولات تازه با مقدار کم یا بدون مواد افزودنی نگهدارنده و رنگ‌دهنده با بسته‌بندی‌های کوچک	آیین نامه
☐	خریدن بسته‌های بزرگ به جای اقسام یک نفره (کره، مربا، کیک، آبمیوه، آب معدنی)	آیین نامه
☐	مجهر کردن آشپزخانه به تجهیزات پربازده انرژی	مصادق
☐	انتخاب پاک‌کننده‌هایی با حداقل آلودگی و مواد آسیبرسان (ترکیبات با فسفر باشد)	دستورالعمل / آیین نامه
	جمع امتیاز	
۳	رختشوی خانه / لاندری (سازمان‌هایی که دارای مهمانسرا هستند)	۷
☐	مجهر کردن رختشوی خانه به ماشین‌هایی با کلاس A انرژی (ذخیره کننده حداقل ۲۳٪ مصرف انرژی) و ماشین‌های لباسشویی با پایین‌ترین میزان مصرف آب	مشاهده
☐	پرهیز از استفاده از مواد شوینده دارای سفیدکننده Bleach (محصولات کلر) فسفات، EDTA، NTA.	آیین نامه / مشاهده

همپوشانی	اقدامات	امتیاز	یادداشت
	(امتیاز هر اقدام یک است، مگر قید شده باشد / طیف امتیاز از صفر تا یک با دقت ۰/۲۵)		
☐	استفاده از مواد شوینده گیاهی	مشاهده	
☐	استفاده از شوینده‌هایی که حاوی مواد فعال در دمای پایین (۳۰ درجه سانتی‌گراد) است.	مشاهده	
☐	پیروی از میزان پیشنهاد شده برای جلوگیری از آلودگی غیرضروری آب	فرهنگ سازی	
☐	انتخاب محصولات خشک شده پاک کننده با حداقل آلودگی	آیین نامه	

هندبوك دانش سبز ۲۰۲۵ بخش دوم دانش سبز در عمل دانشگاه سبز

مشاهده		اگر به طور معمول با پاک کننده خشک کار می کنید، برگرداندن رخت آویزها و جایگزینی پوشش های حفاظتی پلاستیکی با پوشش های پارچه ای یا کاغذی	☐
		جمع امتیاز	
۱۰	مبلمان و تجهیزات اداری		۴
آیین نامه		استفاده از اثاثیه ای که به آسانی دورریختنی نبوده و عمدتاً قابل بازیافت است.	☐
آیین نامه		پرهیز از اثاثیه ای که از چوب غیربومی ساخته شده و در صورت امکان خرید محصولات با برچسب FSC	☐
مشاهده		نصب جایگاه قابل پر کردن صابون و شامپو برای کاهش بسته بندی ها و بهینه سازی مصرف آنها	☐
مشاهده / آیین نامه		استفاده از کاغذهای توالی قابل بازیافت	☐
مشاهده / آیین نامه		انتخاب مواد پاک کننده غلیظ دوستدار سلامت و محیط زیست	☐
مشاهده / آیین نامه		پرهیز از استفاده از ضد عفونی کننده ها در تمیز کاری	☐
مشاهده / آیین نامه		خریدن کارتریج و تونر جوهر قابل استفاده مجدد، که بتوان به تامین کننده عودت داد.	☐
مشاهده / آیین نامه		خریدن کاغذ با حداقل ۵۰٪ فیبرهای قابل بازیافت، یا کاغذهای فاقد مواد سفیدکننده	☐

یادداشت	امتیاز	اقدامات (امتیاز هر اقدام یک است، مگر قید شده باشد / طیف امتیاز از صفر تا یک با دقت ۰/۲۵)	همپوشانی
مشاهده / آیین نامه		استفاده از تجهیزاتی با مصرف انرژی پایین و داشتن ترکیبات قابل بازیافت و طول عمر بلندمدت	☐
بازنگری		استفاده از باتری های قابل شارژ	☐
		جمع امتیاز	
۲	باغ / فضای سبز		۵
مصدق		استفاده از کودهای آلی یا بیولوژیکی و محصولات باغی	☐
مصدق / مشاهده		کاشت گونه های گیاهی بومی	☐
		جمع امتیاز	
۲	فروشگاه (سازمان هایی که دارای شرکت تعاونی هستند)		۶

هندبوك دانش سبز ۲۰۲۵ بخش دوم دانش سبز در عمل دانشگاه سبز

فرهنگ سازی		تشويق فروشگاه‌ها به فروش محصولات ساخته شده با روش‌های دوستدار محیط زیست	☐
آیین نامه		ممنوعیت فروش وسایل ساخته شده از گونه‌های گیاهی یا جانوری حفاظت شده یا در معرض خطر انقراض	☐
		جمع امتیاز	
۴ اقدامات فرهنگی			۷
فرهنگ سازی/آموزش/نظام مشارکت	۲	درگیر نمودن کارکنان در انتخاب محصولات سبز	☐
نظام آموزشی	۲	آگاه‌سازی کارکنان	☐
		جمع امتیاز	
		(Σ) جمع کل امتیازها	
سطح بلورین (۱۰٪) سطح برنز (تا ۲۵٪) سطح نقره (تا ۴۰٪) سطح طلا (تا ۷۰٪) سطح پلاتینیوم (بالتر از ۷۰٪)			

چک لیست تدارکات

هدف: واریسی ذخایر، مدیریت و کنترل			
یادداشت	امتیاز	اقدامات (امتیاز هر اقدام یک است، مگر قید شده باشد/ طیف امتیاز از صفر تا یک با دقت ۰/۲۵)	همپوشانی
۳ تحویل گرفتن کالا			۱
دستورالعمل		بررسی بسته‌بندی محصولات تحویل داده شده به سازمان	☐
آیین نامه		بررسی این که محتویات بسته‌ها آسیب ندیده باشند.	☐
دستورالعمل/مصدق		برگرداندن کالاهای خسارت دیده به پشتیبان	☐
		جمع امتیاز	
۶ مدیریت انبار			۲
روش اجرایی		ساماندهی سیستماتیک انبار	☐
مشاهده		استقرار مقررات انبار طبق دستورالعمل تهیه شده توسط پشتیبان یا هر کسی که روی برچسب، نام برده شده است.	☐
مشاهده/چک لیست		بررسی بسته‌بندی‌ها از لحاظ این که طی ذخیره‌سازی آسیب ندیده باشند.	☐
برنامه		تهیه برنامه زمان‌بندی حفاظت انبار و فروشگاه‌های عمده‌فروش	☐
لیست / برنامه		به روز رسانی لیست مواد ذخیره شده	☐

هندبوك دانش سبز ۲۰۲۵ بخش دوم دانش سبز در عمل دانشگاه سبز

☐	مستندسازی سوء مدیریت یا مشکلات انبار	نظام گزارش دهی
	جمع امتیاز	
۳	مواد شیمیایی و پر خطر	۸
☐	بررسی بسته بندی محصولات تحویل گرفته شده	چک لیست

همپوشانی	اقدامات (امتیاز هر اقدام یک است، مگر قید شده باشد/ طیف امتیاز از صفر تا یک با دقت ۰/۲۵)	امتیاز	یادداشت
☐	نگهداری تمام مواد شیمیایی (به ویژه خطرناک) در مکان مشخص، حفاظت شده و ایمن		آیین نامه / آموزش
☐	رعایت دستورالعمل تهیه شده توسط شرکت سازنده {دستورالعمل نگهداری یا مصرف}		گزارش
☐	برچسب گذاری مواد پر خطر		مشاهده
☐	پرهیز از ذخیره سازی موادی که می توانند در مکان های مشابه فعل و انفعال داشته باشند.		دستورالعمل
☐	اطمینان از وضعیت ذخایر نگهداری شده برای اجتناب از هر حادثه ای (دمای مناسب، تهویه و ...)		گزارش / مشاهده MSDS
☐	اجتناب از در معرض آفتاب یا هر سطح گرم دیگری قرار گرفتن محصولات قابل اشتعال		آیین نامه
☐	محدود کردن دسترسی به مواد پر خطر و کنترل استفاده از آنها		آیین نامه
	جمع امتیاز		
۴	ضایعات و نشت	۲	
☐	اجتناب از حوادث و آلودگی با استفاده از تجهیزات مناسب ذخیره مواد در مواقع لزوم		آیین نامه
☐	بستن درب و شیرها جهت کاهش نشتی		چک لیست / برنامه
	جمع امتیاز		
۵	اقدامات فرهنگی	۲	
☐	آموزش کارکنان جهت بکارگیری استاندارد و قوانین تعیین شده	۲	فرهنگ سازی / برنامه / اجرا
	جمع امتیاز		
	(Σ) جمع کل امتیازها		
سطح بلورین (تا ۱۰٪) سطح برنز (تا ۲۵٪) سطح نقره (تا ۴۰٪) سطح طلا (تا ۷۰٪) سطح پلاتینیوم (بالا تر از ۷۰٪)			

دانشگاه سبز

دانش سبز در عمل

بخش دوم

هندبوک دانش سبز ۲۰۲۵

چک لیست کاغذ

هدف: کاهش و بهبود مصرف کاغذ			
یادداشت	امتیاز	اقدامات (امتیاز هر اقدام یک است، مگر قید شده باشد / طیف امتیاز از صفر تا یک با دقت ۰/۲۵)	همپ وشانی
۱ شناسایی میزان مصرف کاغذ			۳
مدارک		بررسی مصرف کاغذ به صورت ماهیانه در واحدها	☐
مدارک		محاسبه میزان مصرف کاغذ به صورت ماهیانه	☐
چک لیست		ارزیابی پیمانکاران خرید کاغذ	☐
جمع امتیاز			
۲ بهبود سیستم مصرف کاغذ			۱۴
فرهنگ سازی / مصداق		استفاده از دو روی کاغذ	☐
مصاحبه / مصداق		استفاده از گزینه چاپ از دوطرف دستگاه کپی و پرینتر	☐
مصاحبه / مصداق		کاهش حاشیه‌های کاغذ (تغییر تنظیمات در کامپیوتر)	☐
فرنگ سازی		استفاده از پاورپوینت در جلسات به جای پرینت کاغذی (در حد امکان)	☐
برنامه		کاهش پرینت اسناد و جایگزینی تا حد امکان با نسخه‌های الکترونیک	☐
فرهنگ سازی / مصداق		پرینت نکردن فکس‌های دریافتی (دریافت بر روی کامپیوتر)	☐
دستورالعمل		استفاده صحیح از دستگاه‌های کپی و پرینت (یادگیری و استفاده از قابلیت‌های آن‌ها)	☐
مصداق		دفتر بدون کاغذ	☐
سیستم		سیستم انهدام کاغذهای محرمانه	☐
مشاهده / برنامه		استفاده از قسمتهای سفید کاغذ استفاده شده	☐

یادداشت	امتیاز	اقدامات (امتیاز هر اقدام یک است، مگر قید شده باشد / طیف امتیاز از صفر تا یک با دقت ۰/۲۵)	همپ وشانی
مصداق / برنامه		تعریف مسئولیت برای کارکنان خدماتی جهت تهیه کاغذ یادداشت از قسمت‌های سفید کاغذهای استفاده شده در زمان‌های فراغت	☐

هندبوك دانش سبز ۲۰۲۵ بخش دوم دانش سبز در عمل دانشگاه سبز

☐	استفاده از كاغذ بازيافتی		مصدق/برنامه
☐	محدود کردن استفاده از كپی و پرینت رنگی		آیین نامه
☐	عودت تونر و كارتريج جوهر چاپگرها و دستگاه كپی به تامین كننده		دستورالعمل
جمع امتیاز			
۳	اقدامات فرهنگی	۲	۲
	آموزش روش های كاهش مصرف		اقدامات فرهنگی/اجرا/آموزش
جمع امتیاز			
(Σ) جمع كل امتیازها			
سطح بلورین (تا ۱۰٪) سطح برنز (تا ۲۵٪) سطح نقره (تا ۴۰٪) سطح طلا (تا ۷۰٪) سطح پلاتینیوم (بالا تر از ۷۰٪)			

هندبوک دانش سبز ۲۰۲۵ بخش دوم دانش سبز در عمل دانشگاه سبز

چک لیست حمل و نقل

هدف: استفاده مؤثر از وسائل نقلیه و کاهش مصرف انرژی و آلودگی هوا			
یادداشت	امتیاز	اقدامات (امتیاز هر اقدام یک است، مگر قید شده باشد / طیف امتیاز از صفر تا یک با دقت ۰/۲۵)	همپوشانی
۲۵		مدیریت حمل و نقل	۱
مصدق		تعهد مدیریت (انتصاب فردی برای هماهنگی و ...)	☐
سند/فهرست		بررسی رفت و آمد پرسنل	☐
دستورالعمل		ایجاد نظام تشویق کارکنان	☐
برنامه		استفاده از برنامه‌های مسافرتی محل کار در سازمان‌های بزرگ‌تر سرویس گروهی کارکنان	☐
فرهنگ سازی		نصب تابلو اعلانات	☐
آیین نامه/مصدق		مسافرت‌های با تخفیف	☐
آیین نامه/مصدق		پول نقد برای محل پارک ماشین	☐
آیین نامه/مصدق		طرح‌های لیزینگ و اجاره	☐
آیین نامه		گروه‌های استفاده‌کنندگان از دوچرخه	☐
آیین نامه		حذف سفرهای غیرضروری	☐
مصدق		استفاده از فناوری اطلاعات و ارتباطات (تله‌کنفرانس، ویدئو کنفرانس، چت و ..) به جای جلسات حضوری نیازمند سفرهای کاری	☐
آیین نامه/دستورالعمل		تجمع سفرهای کاری	☐
مصدق		استفاده از خودروهای کم‌مصرف	☐
مصدق		استفاده از خودروهای دیزلی	☐

یادداشت	امتیاز	اقدامات (امتیاز هر اقدام یک است، مگر قید شده باشد / طیف امتیاز از صفر تا یک با دقت ۰/۲۵)	همپوشانی
مصدق		استفاده از خودروهای هیبریدی	☐
مصدق		استفاده از خودروهای با سوخت‌های پاک (الکتریکی، گازسوز، سوخت زیستی، هیدروژنی و ...)	☐
آیین نامه		استفاده از قطار به جای هواپیما	☐

هندبوك دانش سبز ۲۰۲۵ بخش دوم دانش سبز در عمل دانشگاه سبز

☐	تضمین امکان استفاده از آژانس را برای مواقع ضروری	دستورالعمل
☐	ارائه اطلاعات سیستم حمل و نقل عمومی به کارکنان	برنامه/مطالعات
☐	با هم رفتن کارکنان (Carpooling)	برنامه
☐	سبک رانندگی سبز (آرام و بدون شتاب، خاموش کردن در ترافیک و پشت چراغ قرمز، رعایت سرعت‌های بهینه با توجه به نوع اتومبیل متفاوت است).	فرهنگ سازی
☐	استفاده از دوچرخه	فرهنگ سازی
☐	پارکینگ دوچرخه ایمن و محافظت شده	مصادق
☐	تغییر امکانات (امکانات دیگری که مورد نیاز است دوش‌ها و رختکن‌ها است)	مصادق
☐	کمپین روز «ماشین‌تان را در خانه بگذارید»	فرهنگ سازی/برنامه
جمع امتیاز		
(Σ) جمع کل امتیازها		
سطح بلورین (تا ۱۰٪) سطح برنز (تا ۲۵٪) سطح نقره (تا ۴۰٪) سطح طلا (تا ۷۰٪) سطح پلاتینیوم (بالتر از ۷۰٪)		

هندبوك دانش سبز ۲۰۲۵ بخش دوم دانش سبز در عمل دانشگاه سبز

چك لیست صدا

هدف: سلامت كاركنان			
يادداشت	امتیاز	اقدامات (امتیاز هر اقدام يك است، مگر قيد شده باشد / طیف امتیاز از صفر تا يك با دقت ۰/۲۵)	همپ وشانی
پایش میزان صدا			۱
اندازه‌گیری شدت صوت و ثبت آن			☐
بازرسی تغییرات شدت صوت در مکان‌های پرسروصدا			☐
جمع امتیاز			
جلوگیری از ایجاد صداهای مزاحم			۲
کاهش صدا در سطوح مختلف عملیاتی و اداری			☐
تنظیم صدای زنگ تلفن‌ها بر روی صدای پایین			☐
جایگزینی کامپیوترهای قدیمی فن‌دار با نمونه‌های بی‌صدا و جدید			☐
صحبت کردن با صدای آرام			☐
قانون بی‌صدا کردن تلفن‌های همراه به هنگام ورود به دفتر			☐
نصب عایق صوتی و روش‌های دیگر کاهش ارتعاشات			☐
انجام فعالیت‌های پرسروصدا در زمان‌هایی که حداقل مزاحمت را برای كاركنان و اطرافیان داشته باشد.			☐
استفاده از پارتیشن برای جداسازی محل كار همكاران			☐
پذیرش محموله‌ها در ساعات مورد توافق			☐
جابجایی ماشین‌های پرسروصدا به مکان‌های عایق‌بندی شده یا جای دیگری از سازمان و اطراف آن			☐
جمع امتیاز			

يادداشت	امتیاز	اقدامات (امتیاز هر اقدام يك است، مگر قيد شده باشد / طیف امتیاز از صفر تا يك با دقت ۰/۲۵)	همپ وشانی
حفاظت از كاركنان			۳
اطلاع دادن به كاركنان از اثرات دراز مدت سلامتی تحت تأثیر آلودگی صوتی			☐
فرهنگ سازی / مصداق			

هندبوک دانش سبز ۲۰۲۵ بخش دوم دانش سبز در عمل دانشگاه سبز

☐	آماده سازی کارکنان در معرض اصوات بلند برای حفظ سلامت گوش	امکانات/سوابق
☐	نمایش پوسترهایی در معرض دید کارکنان جهت ارتقاء آگاهی آنان	مشاهده
جمع امتیاز		
(Σ) جمع کل امتیازها		
سطح بلورین (تا +۱۰٪) سطح برنز (تا ۲۵٪) سطح نقره (تا ۴۰٪) سطح طلا (تا ۷۰٪) سطح پلاتینیوم (بالا تر از ۷۰٪)		

طبق ضوابط اروپا، ۴ سطح آرامش صوتی باید در سازمان ها برقرار شود

نوع فضا	حد پائین / حد مناسب / حد بالا dBA
راهروها	۴۵/۴۰/۳۵
اتاق کار	۴۵/۴۰/۳۵

چک لیست هوا

هدف: کاهش و بهبود مصرف انرژی			
همپوشانی	اقدامات	امتیاز	یادداشت
	(امتیاز هر اقدام یک است، مگر قید شده باشد/ طیف امتیاز از صفر تا یک با دقت ۰/۲۵)		
۱	پایش کیفیت هوا		۱
☐	شناسایی منابع آلوده کننده و حذف آن ها یا کاهش اثرات آن ها	لیست	
جمع امتیاز			
۲	کیفیت هوای داخلی		۸
☐	تعیین مکان هایی که سیگار کشیدن در آن ممنوع است.	مشاهده	
☐	تعیین مکان هایی مخصوص سیگار کشیدن	مشاهده	
☐	انتخاب اسپری هایی که از گازهای محرک استفاده نمی کنند.	دستورالعمل	
☐	اطمینان از برچسب گذاری درباره دستورالعمل استفاده از مواد شوینده (مانند: در فضای بسته نگهداری نشود، بخارها استنشاق نشود، و ...)	دستورالعمل/فرهنگ سازی	

هندبوك دانش سبز ۲۰۲۵ بخش دوم دانش سبز در عمل دانشگاه سبز

استفاده از محصولاتی که عاری از حلال هستند برای جلوگیری از انتشار ترکیبات فرار	☐	دستورالعمل
استفاده از مواد پاک کننده تجزیه پذیر	☐	دستورالعمل
عدم اختلاط مواد پاک کننده با هم (واکش بین مواد می تواند باعث افزایش سمیت شود).	☐	این نامه/آموزش
درخواست خاموش کردن موتورهای وسائط نقلیه از فروشندگان، هنگام تحویل اجناس	☐	این نامه/آموزش
جمع امتیاز		
۳	کیفیت هوای بیرونی دفتر	۶
بررسی مرتب و نگهداری از دیگ های بخار و تجهیزات سرماساز	☐	دستورالعمل
تعویض مرتب فیلتر تجهیزات تهویه هوا	☐	چک لیست

همپوشانی	اقدامات	امتیاز	یادداشت
	(امتیاز هر اقدام یک است، مگر قید شده باشد/ طیف امتیاز از صفر تا یک با دقت ۰/۲۵)		
☐	جایگزینی کوره های قدیمی با سوخت نفتی و یا انواع گازسوز		مصدق/برنامه
☐	تنظیم لیستی از کلیه تجهیزات سرماساز (تهویه هوا، یخچال و فریزرها)، بررسی محفظه هوا و کاهش یا از بین بردن مواد سرمازای CFC که باعث تخریب لایه ازن می شود.		لیست
☐	کنترل نشستی درسیستم های سرماساز		چک لیست
☐	استفاده از کپسول های آتش نشان و سیستم مهار آتش که خالی از مواد هالوژنه است (هالوژنها مخرب لایه ازن هستند)		مشاهده
جمع امتیاز			
۴	مواد آلرژی زا	۴	
☐	مطمئن شدن از اینکه شبکه آب گرم و مخازن آب گرم به خوبی نگهداری می شوند (نگهداشتن دما، حداقل در ۵۵ درجه سانتی گراد)		چک لیست کنترلی
☐	پاکسازی مخازن و شیرهای آب در زمان بسته بودن ممتد سیستم		برنامه/فرهنگ سازی/چک لیست
☐	پاکسازی مکان های کپک زده با سفید کننده و تهویه آنها جهت کاهش رطوبت		چک لیست/گزارش

هندبوك دانش سبز ۲۰۲۵ بخش دوم دانش سبز در عمل دانشگاه سبز

چک لیست/گزارش		جلوگیری از رشد کرم (لیسه) با محدود کردن استفاده از فرش، قالیچه و آویزهای دیواری	☐
		جمع امتیاز	
		(Σ) جمع کل امتیازها	
سطح بلورین (تا ۱۰٪) سطح برنز (تا ۲۵٪) سطح نقره (تا ۴۰٪) سطح طلا (تا ۷۰٪) سطح پلاتینیوم (بالتر از ۷۰٪)			

بعد دوم:

رفتار آموزشی سبز

در بعد دوم از رویکرد سبز، نظام آموزشی با استفاده از

فن آوری نوین، دوره های آموزشی را با

هدف کاهش منابع آموزشی برگزاری می نماید.

موضوعات مورد ممیزی در این بعد از مدیریت دانشگاه :

- مدیریت آموزش هوشمند
 - کلاس هوشمند
 - محتوای آموزشی
 - آزمون هوشمند

هندبوک دانش سبز ۲۰۲۵ بخش دوم دانش سبز در عمل دانشگاه سبز
چک لیست "رفتار آموزشی سبز"

هدف: کاهش هزینه های آموزشی و مصرف بهینه منابع آموزشی امتیاز کل: ۳۰ امتیاز			
امتیاز	مصادق	اقدامات (امتیاز هر اقدام یک است، مگر قید شده باشد/ طیف امتیاز از صفر تا یک با دقت ۰/۲۵)	همپوشانی
۱ مدیریت آموزش هوشمند			
۱۰/۵			
☐	مشاهده روش ها و دستورالعمل ها و فرم ها	۱ طراحی فرایندهای انتخاب رشته	
☐	مشاهده-مصاحبه	۱ اجرای فرایندهای انتخاب رشته	
☐	مشاهده-مصاحبه	۲ انتخاب رشته هوشمند	
☐	مشاهده مستندات و مدارک	۲ محتوای آموزشی استاندارد	
☐	مصاحبه	۱ همسویی محتوای آموزش ها با نیازهای روز جامعه	
☐	مصاحبه و سوابق جلسات هیت علمی	۱ همسویی اساتید با محتوا های استاندارد	
☐	مشاهده و ردیابی	۱ سیستم نگهداری و ردیابی سوابق آموزشی	
☐	مشاهده و ردیابی	۵ / ۱ فرایندها و منطق صدور گواهینامه و سایر مدارک دانشجویی و آموزشی	
جمع امتیاز			
۲ کلاس هوشمند			
۱۱/۵			
☐	مشاهده و مصاحبه	۲ طراحی فرایندهای کلاس هوشمند	
☐	مشاهده	۲ وجود تجهیزات مصوب در کلاس	
☐	مشاهده و مصاحبه	۲ میزان بکارگیری تجهیزات در کلاس از سوی مدرس و دانشجویان	
☐	مشاهده و مصاحبه	۲ روش تدریس بکارگرفته شده و همسویی با آن کلاس هوشمند	
☐	مشاهده و مصاحبه و برنامه	۵ / ۳ سازوکارهای پیش بینی شده برای به روز رسانی کلاس هوشمند	
جمع امتیاز			
۳ محتوای هوشمند			
۲/۵			
☐	مشاهده و مصاحبه	۱ وجود زیرساخت های فنی و علمی لازم جهت ارائه محتوا در بستر IT	

هندبوك دانش سبز ۲۰۲۵ بخش دوم دانش سبز در عمل دانشگاه سبز

☐	محتوای آموزشی قابل ارائه در بستر فن آوری های نوین و IT	۱	مشاهده و مصاحبه
☐	سوابق و مدارک قابل ردیابی در جاری سازی محتوای آموزشی هوشمند	۵ / ۰	مشاهده و مصاحبه
☐	به روز رسانی نحوی ارائه محتوای آموزشی با تحولات فن آوری	۵ / ۰	برنامه
جمع امتیاز			
۴	آزمون هوشمند	۵/۵	
☐	فرهنگ سازی برای آزمون هوشمند	۲	
☐	زیرساخت فنی برای برگزاری آزمون هوشمند	۲	
☐	ارزیابی و تحلیل فرایندهای آزمون	۱	
☐	عدم امکان هک شدن	۵ / ۰	
جمع امتیاز			
(Σ) جمع کل امتیازها			
سطح بلورین (تا ۱۰٪) سطح برنز (تا ۲۵٪) سطح نقره (تا ۴۰٪) سطح طلا (تا ۷۰٪) سطح پلاتینیوم (بالتر از ۷۰٪)			

بعد سوم:

تربیت نسل سبز

در بعد سوم، دانشگاه سبز تلاش دارد تا با ذینفعان برون سازمانی خود

تعاملات هدف مند و نظام مند داشته باشد

و ضمن ارتقا درون سازمانی و دانشجویان بر محیط اطراف خود نیز تاثیرگذار باشد.

موضوعات مورد ممیزی در این بعد از مدیریت دانشگاه :

- اقدامات آموزشی و فرهنگی متمرکز بر رویکرد سبز
 - تبادل سبز با ذینفعان
 - ارتباط سبز با صنعت

دانشگاه سبز

دانش سبز در عمل

بخش دوم

هندبوك دانش سبز ۲۰۲۵

چك لیست "تربیت نسل سبز"

هدف: توسعه مسئولیت پذیری زیست محیطی و اجتماعی دانشگاه			
امتیاز کل: ۳۰ امتیاز			
امتیاز	مصدق	اقدامات (امتیاز هر اقدام یک است، مگر قید شده باشد/ طیف امتیاز از صفر تا یک با دقت ۰/۲۵)	همپوشانی
۱ اقدامات آموزشی و فرهنگی متمرکز بر رویکرد سبز			
۱۰			
☐	شناسایی و تحلیل نیازهای غیردرسی دانشجویان و کارکنان	۲	مشاهده مدارک و سوابق
☐	شناسایی و درک قوانین ملی و منطقه ای	۱	سوابق و مدارک به روز
☐	طراحی و برنامه ریزی آموزشی غیر درسی	۳	مشاهده و مصاحبه
☐	تحلیل اثربخشی دوره های آموزشی غیر درسی	۲	مدارک و سوابق
☐	برنامه فرهنگی دانشجویان و کارکنان و اساتید	۲	مدارک و سوابق و مصاحبه
جمع امتیاز			
۲ تبادل سبز با ذینفعان + همکاری با نهادهای حاکمیتی تاثیرگذار			
۱۲			
☐	تدوین برنامه راهبردی منطق و سازوکار تبادل با ذینفعان	۴	
	تدوین برنامه عملیاتی مصوب	۴	
☐	تحلیل اثربخشی اجرای برنامه و تهیه گزارش عملکرد	۴	
جمع امتیاز			
۳ ارتباط سبز با صنعت			
۸			
	طراحی فرایندهای کارآموزی اثربخش	۲	
☐	تدوین برنامه جامع گسترش کارآموزی سبز	۲	
☐	توسعه پروژه های سبز با صنعت	۲	
☐	اقدامات فرهنگی سبز با صنایع	۲	
جمع امتیاز			
(Σ) جمع کل امتیازها			
سطح بلورین (تا ۱۰٪) سطح برنز (تا ۲۵٪) سطح نقره (تا ۴۰٪) سطح طلا (تا ۷۰٪) سطح پلاتینیوم (بالتر از ۷۰٪)			

